

А. Восточный, 10 мая 1901.
Амстердам, Конг.

СВОБОДА

LIVERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рѣкъ VIII.

Олифантъ, Па. Четверъ 6-го Децембра 1900.

Число 46.

КАЛЕНДАРЬ.

Декемберъ.	Ч.	Амфилогій Енисковъ
1	П.	Екатерина величественна
2	С.	Климентъ (Отц. Введ.)
3	Ч.	26. по Сол. Аллій стопаица
4	П.	Иванъ персидскій
5	С.	Стефанъ первоучъ
6	Ч.	Парамонъ и Авдѣй

ЗМѢСТЪ.

Вѣдь Редакціи. — Вѣдозва. — Переглядъ тыж-дневый. — „Свѣтъ“ воюе брехнею. — Памятайте, що въ мѣсяцю грудню „Союзъ“ буде принимати новыхъ членѣвъ понизше 35 лѣтъ жия — безъ вступного, старшихъ за половину вступного. — Вѣдъ Редакціи. — Конецъ року ся зближае, проте каждый читатель нехай заплатятъ свой довгъ якъ найскорше. — Новы книжки: „Руско-англійскій проводникъ“ 50 ц. „Канаталъ и праця“ 10 „„Ворба клясъ и „Чому робѣтники організують ся“ 10 ц. — Сй книжки повиненъ каждый Русинъ мати. — Прислушайте замовленя вразъ зъ грошми на календаръ на рѣкъ 1901. Буде коштувати 50 центѣвъ, але и буде въ нѣмъ що почтати.

Вѣдозва.

Просимо все нашъ рускй братства и членѣвъ „Р. Н. Союза“, щобъ найдальше до 20 децембра 1900 р. зложили и надѣлали жертвы на „Р. Н. Домъ Емигрантскій въ Америцѣ“, бо конвенція еже за пѣчнями. Маемо надѣю, що не буде анѣ одного такъ закаменѣлого и скупого Русина, щобъ жаловатъ разъ на рѣкъ жертвовати 50 цент. и бути членѣвъ нашего товариства. Тотъ братства, котрй вже притрупили и надѣлали вѣдѣлки, просимо, абы ще посягали и вѣдѣ членѣвъ, що ще не зложили. Тыхъ, що розѣбрали блокъ, просимъ, абы старали ся розпродувати кѣмъ кто може и грошѣ надѣлали до 20. грудня 6. р. Попрацюймо теперь все ширѣ, а по новѣмъ родѣ буде отвореный нашъ Домъ Емигрантскій. Каждый членъ братства, приступившого до „Р. Н. Дому Емигрантскіа“ буде мати право голосованя черезъ своего высланого делегата на конвенціи дня 1. лат. януара 1901; отже каждый делегатъ буде мати право вѣдѣдати только голосѣвъ, кѣмъ членѣвъ есть въ его братствѣ або въ мѣстѣвъ Р. Н. Союзѣ, або въ какой иншой організації. Въ той сподѣ все члены нашего товариства будутъ мати право голосованя будь особисто, будь черезъ своихъ делегатѣвъ, котрыхъ вже теперь просимо выбирати.

Джерси Сити Н. Дж. 30. новембра, 1900.
За комитетъ тов. „Р. Н. Д. Е.“ въ Америцѣ:
О. Н. Пидгорецкій
председатель.
Иванъ Паралля, кассиръ.
К. Корчовъ, секретарь.

Переглядъ тыж-дневый.

Конгрессъ въ Вашингтонѣ почавъ свои засѣданя, що будутъ тривати до 4-го марця, въ понедѣлокъ. Буде вѣдѣ радости, помѣжъ иншими, с збѣльшено стало войска на 96.000 людей. До недавня Спол. Державы мали 25.000 войска. Рѣвно жъ военный податокъ мае бути знизжений о 30 а може о 60 миліонѣвъ рѣчно.

Спол. Державы мають клопотъ зъ Султаномъ, що не позволяе имъ поставити своего конзула въ мѣстѣ Харпуть. Американцѣ послали для постраху до Турціи одень военный корабель, але султанъ фанку курить и не боить ся.

Послѣдній выборы доказують, что каждая стара партия дѣстала майже таке само число голосѣвъ, что и 4 роки тому назадъ. Лишь одна социалистична партия дѣстала 4 разы больше голосѣвъ сего року якъ въ 1896. Въ стейтахъ Wyoming, Utah, Colorado и Idaho, где и же ны мають право голосованя, голосували звычайно замужній зъ своими мужами, дѣвчата зъ братами або вѣтцями.

Филиппинцѣ мають дѣстати нового цивильного гвернера въ особѣ J. S. Smith-a, що въ протягу 2 лѣтъ завѣвъ порядокъ безъ проливу крови на островѣ Нигросъ. Военнымъ гвернеромъ мае бути на мѣстѣ McArthur-a — Chaffee, 17.000 филиппинскихъ хлопѣвъ, що гинули зъ голоду, подѣлались Американцямъ, кажучи, что они повстанцѣ, бо

Бувшій комендантъ англійскихъ войскъ въ полуд. Африцѣ Робертъ, передавъ коменду Киченероу, (що вѣлавивъ ся своими подвигами въ Суданѣ, где мордувавъ людей тысячами не выключаячи жѣнокъ и дѣтей), а самъ вѣдѣждае до Англии. Война вѣбъ скѣнчилась, тымчасомъ Англики посылають до Африки 8000 свѣжого войска, а Буры недавно забрали 400 Англиковъ въ неволю и 2 канонѣ, чтобы державы стали въ оборонѣ Бурѣвъ яротивъ Англии, але здѣсь, що мала на се надѣя, бо крукъ крукови ока не выколе. Въ колоніи Кейпъ сподѣють ся кѣждѣмъ хвилѣ, що выбухне повстанє.

Въ Хиннахъ войска союзниковъ бурятъ в дальше мѣста, села та убиваютъ невинныхъ людей. Министры радятъ и радятъ, але ще не пришили до жадного заключеня. Видно, что одні союзники поза плечами другахъ роблять интригы, та хотѣли-бы для себе шось скористати. Однй хотять, чтобы цѣсаръ и цѣсарева вернули до столицѣ, але они боятъ ся чужой опѣки, тай находятъ ся формально въ рукахъ генерала Тунга, котрому помаеае принцъ Туанъ.

„Свѣтъ“ воюе брехнею.

Вѣдъ п. Григорія Кончы зъ St. Louis, Мо. дѣстали мы слѣдующе письмо:
Хвална Редакціи!
Будте ласкави помѣстити снхъ пару словъ у „Свѣтѣ“. Жію и вже довшій часъ въ Америцѣ, а и въ

St. Louis я вже пару рокѣвъ, а ще не трафила ся менѣ така напасть якъ ось недавно. Приходжу я одного дня зъ работы и находжу дома одно число газеты „Свѣтъ“, дивлю ся, е на нѣмъ мое имя и адреса и думаю собѣ звѣдки тая газета могла до мене прійти, коли я по неи не писавъ. Думавъ емъ собѣ такожъ, що напишу до редакціи „Свѣта“, и запытаю що то мае значить, але якъ то при роботѣ, писане вѣдѣгнуло ся менѣ о пару днѣвъ. На другій тыждень, дивлю ся, ириходитъ другое число „Свѣта“, зъ дня 24. новембра, ч. 31. беру до рукъ, читаю, ажъ тутъ на першій сторѣвъ есть дописъ зъ St. Louis. Читаю и читаю, а тамъ хтосъ балакае такъ „ляпы“, же въ St. Louis закладае ся православне братство и зновъ щось тамъ „ляпае“ за нашихъ священниковъ. Але смотрю дальше, а тутъ подѣ сподомъ той дописъ виджу подпсанае мое имя. Тое мене страшно погнѣвало, бо я анѣ одного слова до редакціи „Свѣта“ не писавъ.

Теперь пытаю ся редактора „Свѣта“, хто тую дописъ зъ моимъ именемъ подавъ? Чи може редакторъ самъ такъ наляпавъ? Я вамъ скажу вѣдѣверто, редакторъ вѣдѣвъ „Свѣта“, що вамъ не вѣльно жадныхъ дописѣвъ зъ моимъ именемъ у „Свѣтѣ“ друковати. Що ся тычить братства, то я належу до одного братства, св. Арх. Михаила, котре належить до „Р. Н. Союза“, и то для мене выстарчить досить. Що ся тычить вѣры, то въ какой и умерти хочу. А що до священниковъ, то я ся самъ стараю и зываю на-

пихъ русскихъ священниковъ, чтобы о насъ тутъ не забывали, чтобы и мы жили такъ жиять якъ жиятъ другй рускй громады.

Григорій Конча,
секретарь братства св. Арх. Мих. и „Р. Н. Союза“.

А що о. редакторъ? Не богато у васъ доисей а и тѣ зъ воздуха вѣзти. Памятайте, що каждая брехня скорше чи позвѣйше выявити ся мусить...

Бреши, та знай мѣру.

На підотичну и повну злобы дописъ пѣвъ Olyphant, Ра. подѣ заголовкомъ „Джепроки въ американской Гуси“, помѣщену въ старокрепѣвой газетѣ „Галичанинъ“ ч. 244 и 245 с. р. и „Рускомъ Слово“, а подпсанау „Иваномъ Гр. Борухомъ, пѣвце учителемъ и управителемъ хора въ Олифантъ, Па.“, вѣдѣдѣдѣ слѣдующе:

Авторомъ той дописи не е Ив. Гр. Борухъ, бо вѣдѣ е за дурный, абы такъ написати и о американскихъ дѣлахъ не мае познати, зрештою вѣдѣ мене анѣ разъ въ жиягъ не бачивъ, анѣ разъ въ Шамокинѣ не бувъ и по за Олифантъ, о Божѣмъ свѣтѣ не знае. — Авторомъ той статѣ е одень пѣвъ-отчикъ такъ дже въ сѣй дописи выхвалений. Що за причина буда до написаня сѣй подѣлы дописи? Цѣлкомъ натуральна, послушайте!

На порядку дневномъ е ту у насъ въ Америцѣ бѣсѣда и розличного рода поголосоки о наданю Русинамъ генеральнаго вѣкарого чи

(Продовженя еи другой сторѣвъ).

ВРАЖЪНЯ ЗЪ ПОДОРОЖИ.

(Дальше.)

IV.

За цѣлый часъ нашего побуту въ Парижи, спека стояла невыносима. Мы формально падали зъ утомы и вѣдѣдѣдѣли свободѣйше ажъ тѣдѣ, коли вечеромъ сѣли до потягу, що мавъ насъ завести до Женевы въ Швайцарію. Хоть якъ невыгодно спати въ желѣзничѣмъ вагонѣ, каждый зъ товариства захропѣвъ здорово, склонивши голову на стѣну.

Десь коло 10 години зъ рана, другого дня, вѣдѣхали мы до Женевы, переѣхавши геть далеко ие передъ тымъ мѣстомъ тунель, що выдѣвъ намъ непомѣрно довгѣмъ, бо забрало несповна пѣвъ години, заки потягъ переѣхавъ.

Женева, гѣрке мѣсто, що розверглося надъ женевскимъ озеромъ, належить до красныхъ, соокѣйныхъ та чистыхъ мѣстѣвъ. Розговоритесь тамъ можна по французки, нѣмецки а навѣтъ по англійски. Швайцарска спѣлка належить до найпоступѣйшихъ рѣубликъ, тому до той краины хоронять ся майже все политичный преступники иншихъ державъ.

Занявши помѣшкане при желѣзничѣй стаци бачили мы зъ вѣконъ горы, що синались высоко въ гору вокругъ мѣста а геть въ дали мѣдѣвъ верхъ одной зъ наибольшихъ горъ — Монблянкъ. Вечеромъ, коли сонце вздержало свою роботу печеня людей, повыходило богато

особѣ надъ озеро на проходѣ. Бачили мы тамъ той готель, де мешкала австрійска цѣсарева Елизавета и те мѣсте, де проколовъ еп Лючені. Кажуть, що на томъ мѣстѣ мае стати памятникъ. Другого дня бувъ я въ украинской друкарни, що ей засновавъ ще Драгоманѣвъ, вѣдѣдѣдѣ Украини-Руси, що мусѣвъ утѣжати передъ російскимъ урядомъ и ту выдававъ книжки та газеты по руки. Російске правительство, якъ знаемо, хоче знизити нашу мову и не позволяе писати анѣ учти по школахъ по нашему. Бувъ я тежъ въ редакціи „Свободной Мысли“, де друкують про все надужитя російского уряду надъ тымъ вѣмъ въ Росіи, хто не хоче хвалити Бога такъ якъ приказуе царъ и Синодъ. Выбралъсь мы тежъ на гору Монблянкъ, але выйшли лишь кавалокъ, опѣсля вернулись, бо потемнѣло а тамъ чимъ выше, тымъ холодѣйше, а на вершкѣ горы лежить снѣгъ. О скѣлько можъ було завѣзжати за такъ короткій часъ. Швайцарцѣ народъ сѣдечный и дуже милый. Зъ Женевы поѣхали мы до Берна, де я розпращавъ ся зъ американскимъ товариствомъ. Они поѣхали до Англии, а я до Вѣдѣня, щобъ звѣдѣтамъ удатись до Галичины.

Швайцарія сѣ дуже гористый край. Желѣзничия мѣстѣ сѣ долиною помѣжъ высочезными, скалистыми горами. Въ долинахъ можъ було видѣти, якъ люди косили траву, а збоже ще не було зрѣле, а тамъ въ горѣ, на верхахъ горъ, бѣлѣвъ ся снѣгъ, що майже нѣколи не гине. Вершкѣвъ дѣлякихъ горъ навѣтъ добачити годѣ, бо тонуть въ хмарахъ. Вѣдѣдѣдѣ тымъ гѣркемъ воздухомъ здорово, таи любѣ дивитись на тѣ велиты-горы, що своими верхами повывскакували одень повадѣ

другій, творячи чудну панораму, вѣдѣ котрой не хоче ся очей вѣдѣвести. По той краинѣ вѣштае ся чпмало всякого народа зъ рѣжныхъ краѣвъ, щобъ налюбаватись дикою красою природы та не знаю, чи любѣ живе ся мешканцямъ Швайцаріи въ зимѣ, коли снѣгъ позавалюе дороги, а въ лѣтѣ мало зародило. Поступивши въ мѣсто Цюрихъ перейшовъ я по нѣмъ, а коли прійшовъ надъ озеро очамъ моимъ представавъ ся прегарный видъ. За озеромъ йшла спѣховага гора, а на нѣй вѣлѣ, а тамъ геть дальше зносивлись чимъ разъ высшй горы. По озеру плавали парѣвцѣ, а надъ озеромъ проходжувались тѣ, що любувались гарными краєвидами. Готельъ позаниманий були туристами, що повывѣждали въ горы на прогулку, а тѣ, що вже повернули, сидѣли въ холодной реставраціи, попываючи великими иклянками смачне пиво. Залагодивши ще дѣлякъ справы въ мѣстѣ та выкупившись въ холодной, гѣркей водѣ, выѣхавъ я на Инсбрукъ до Вѣдѣня. И зновъ въ дорогѣ тѣ самі, высочезный скалистй горы, тѣ довжезный тунель та приятный холодъ, що додававъ тѣду свѣжости и здоровья. По 18 годинной ѣздѣ желѣзницею за ѣхавъ я до Вѣдѣня и сейчасъ казавъ себе завести до академичного товариства „Сѣчь“. До того товариства належать рускй студенты, що вчатъ ся у Вѣдѣни въ высшихъ школахъ. Тамъ мѣють розличный газеты та книжки, а въ вѣольныхъ хвилѣхъ сходятъ ся въ читане або на розмову. Подѣ часъ моего побуту у Вѣдѣни настали вже вакаціи, мѣйже все студенты повывѣждали и тому познакомивъ ся я лишь зъ тымъ, що доконце мусѣли лишитись въ томъ мѣстѣ. Тамъ звѣдѣвъ я церковь св. Стефана, цѣсарскій за-

мокъ. (не дуже чепурный на око). парламентъ, университетъ, пратеръ, де ронть ся вѣдѣ людей, що прійшли тамъ забавити ся та посядѣти въ огородахъ, прислухуючись музичѣ та попываючи пиво. Пратеръ сѣ майже таке оживлене мѣсте якъ въ Америцѣ „Куні-айлендъ“. Вѣдѣнь, сѣ дуже веселе мѣсто. Тогдѣ було лѣто и тому богато людей повывѣждало, щобъ десь за мѣстомъ вѣдѣдѣдѣти свѣжимъ воздухомъ.

Коли я переходивъ мѣстомъ въ товариствѣ одного Русина, побачили мы жидѣ зъ пейсами и въ шабасовой ярурцѣ на головахъ.

„То нашъ чоловікъ“, сказавъ я до того товариша, а опѣсля вѣдозвавъ ся до жидѣ по руски „якъ ся маешъ, Мошкѣ?“ Але жидъ анѣ вусомъ не моргне — мовчитьъ 90

„Вѣдѣ у Вѣдѣни Нѣмецъ, не хоче себе зрадѣти, що насъ розумѣе, але до него треба вѣдозватись трохи сердечнѣйше“, вѣдѣдѣдѣ мой товаришъ, а звертаючись въ сторону жидѣ, гукнувъ за намъ „ты смѣдѣйчій парху, чому не вѣдѣзываетъ ся, коли до тебе говорить?“ Жидъ вызвѣривъсь на насъ и не втерпѣвъ, щобъ не сказати: „шлякъ бы тебе трафилъ!“, засадивъ руки въ кишѣнѣ бекешы и вѣдѣдѣдѣ хутко. Довгй часъ не бачивъ я того опѣкуна рускихъ людей такъ по своему вбраню, а цѣрство того народу вже зачиналось звѣдѣти. Въ желѣзничѣмъ вагонѣ, що нимъ и я ѣхавъ зъ Вѣдѣня до Галичины, бачивъ я ихъ больше, а передъ Краковомъ набралась ихъ цѣла хмара. Сейчасъ запахло цѣбулею и чеснокомъ, въ вагонѣ счинились вайкѣты. Зѣ мною ѣхала цѣла родина російска, а що кѣжде зъ нихъ було сильно втомлене то-жъ порозмѣщувались якъ могли, щобъ трохи здрѣмнутьсь

„SVOBODA“

(LIBERTY.)

The Little Russian Weekly,
published every Thursday
by the Svoboda Publ. Co.,
112 Jones Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished
on application.

Entered at Olyphant, Pa.
Post Office as Second Class
Matter.

„Свобода“

часопис для руского на-
рода в Америцѣ и органъ
»Р. Н. Союза«, выходить
по тыждня въ Четверъ и
коштуе:

Въ Америцѣ на рікъ	\$2.00
» » » полъ року	1.00
» » » чверть року	50
» » » оденъ мѣсяць	18

До старого краю на рікъ \$2.00
Оплачувати газету треба всегда въ
горы (напередъ).

Адресъ:

„SVOBODA“
112 Jones Str. — OLYPHANT, Pa.

Грошѣ треба посылати въ
редактированомъ листѣ, або
черезъ експресовый або поч-
товый money order (мони
ордеръ). Money order, то е
карточка, котору достанете
въ почтара або агента на
експресовомъ офісѣ, пошлѣтъ
намъ, бо безъ того мы не
годны грошей достати.

Вѣдомыя дописей не при-
нимаю.

Хто хоче, чтобы его ад-
ресъ зміняти, муситъ по-
дати намъ, кромѣ нового,
такожъ свой старый адресъ.

Увага.

Хотятъ приступити до
„Союза“ най посылають
вступити и мѣсячне до ка-
сиера:

Alex Shlanta,
Postmaster.

MAYFIELD, PA., Lack. Co.

И уведомляти секретаря
подъ адресомъ:

D. D. Pyrez,
P.O. Box 355,

OLYPHANT, PA., Lack. Co.

Хто бы бувъ покривде-
ний вѣдъ которого зъ уряд-
никовъ »Союза«, нехай пи-
ше до председателя:

REV. A. BONCHEVSKY, 40 May Str.
Ansonia, Conn.

(Продовження зб сторони першом.)

тамъ епископа. Панъ-отчикъ,
авторъ новизной дописи,
якъ и другій еще панъ-
отецъ, розбиваються та роз-
пинають, щобъ оденъ зъ
нихъ доковче дорвавъ ся
того достоинства. Тымча-
сомъ хтось пустивъ вѣтку,
що власть церковна въ ста-
ромъ краю поставила мене
яко кандидата на тое до-
стоинство. То-жъ и вправѣ
страхъ на Израїля, и нуже
щити и ганьбити мене такъ
въ тутешныхъ, якъ и старо-
краевыхъ газетахъ. Но не
бойте ся отчики! Я не есмь
жаднымъ кандидатомъ на
достоинство начальни-
ка руской церкви въ Америцѣ,
а если бы и выбрали мене,
то будьте певны, що въ сей
часъ зрѣкъ бымъ ся, а то
зъ той простой причины, що
не чуо ся бути въ свѣтѣ,
и не маю водповідныхъ
здѣбностей, щобъ водповѣ-
сти такъ высокой задаче.

Я не хочу вѣчать иншимъ
бути, лишь простымъ по-
помъ. Васъ нехай п въ кар-
диналы выберутъ, будьте
певны, що не буду завидо-
вати вамъ.

Называете въ дописи мене
и моихъ товаришѣвъ ради-
калами, котры вже пекло
завели въ Америцѣ. Даруй-
те ч. дописувателю, однакъ
вы о радикализмѣ маете
только поняты, что . . .

Правда, здало-бъ ся по-
ступити радикально зъ
отцами, котры приходять ту
лишь по доллары, и якъ нашъ
простой хлопъ-робѣтникъ,
зарабивши пару долларѣвъ,
вертають до краю. Ось при-
мѣромъ остатный случай. О.

Викторъ Мартякъ, бывшій
священникъ въ Гейзелтонѣ,
Па., вѣдѣхавъ теперь до
краю по пятохъ рокахъ
побути въ Америцѣ, та вы-
вѣзъ зъ собою дурничку —
\$10.000 (десять тысячъ до-
ларѣвъ). А що вѣнъ зробивъ
для своен парохіи въ Гей-
зелтонѣ? Где школа? где
читальня? где библиотека?

Чи було що таке? Але то
вѣнъ не першій, котрый
такъ бѣднѣй(?) вернувъ до
краю; хочете, то наведу
вамъ больше такихъ. А суть
и такой, котры кромѣ гото-
вки, мають и дома ту въ
Америцѣ, а и въ старомъ
краю краснѣ будинки.

Въ чѣмъ я ся ту прови-
нивъ, що ч. дописуватель
такъ на мене нападае? Хп-
ба въ томъ, що Богъ не давъ

ментъ талану грошенята зби-
вати, що якъ бувъ-емъ бѣд-
нымъ, такъ и днесъ есмь,
що за 7½ року могъ побу-
ти въ Америцѣ анѣ цента
не збравъ емъ, а я пежю
по надѣ станъ, гроша не
роздаю, але где треба,
тамъ даю.

Пише дописовитель: Без-
вѣре, индеферентизмъ ши-
ритъ ся въ Шамокинѣ, Оли-
фантѣ, Джерси Сити и т. д.
Прошу васъ ч. дописувате-
лю, вы знаете дуже добре,
якъ въ мене порядки, а хо-
чете лѣпше перекопати ся,
то »прииди и виждь«. Я та-
кій радикаль, що въ мойѣ
щоденноѣ школѣ, котра е
рано и по полудни, где е
57 дѣтей, а и въ суботной
всѣ дѣти учать ся катехиз-
му, библии, церковный пѣсни
спѣвати, руску исторію, по
при иншихъ предметахъ, а
каждого майже вечера спѣвъ
нотный, хоръ и кусники до
представлень. Погляньте въ
ведѣлю, церковъ набита на-
родомъ, котрый горячо мо-
литъ ся; въ приватномъ жи-
тѣ нема сварной и пропе-
совъ, а если що зайде, не
волочатъ ся по скваерахъ
(судяхъ), але я зъ выдѣ-
ломъ залагоджуемо всяку
справу. Черезъ мой радика-
лизмъ парохіяне мои спла-
тили колька тысячъ довгу,
якій заставъ я на власно-
сти церковной и еще купи-
лъ новѣ два лоты подъ нову
церковь за 8.000.00 тысячъ
долларѣвъ и все выплатили!

Ч. дописувателю, поясни
менѣ, якъ такой радикализмъ
може свойѣ вѣрѣ, народу и
церкви шкідити?

Пишете, що народъ нашъ
перейде на православіе або
латинство. Гумбугъ чистый!
Чи-жъ ч. дописувателю при-
забулисье на се якъ вы
всѣ священники (мене то-
гда не було) зобралисье ся
въ Wilkes-Barre, Pa. дня 25.

лат. декабря 1891 р. и по-
становилисье всѣ перейти
на православіе, коли то Римъ
загрозивъ вѣмъ водкликомъ
до краю? А теперь право-
славіемъ страпните?! Я о
свою паству не бою ся, анѣ
оденъ мой чоловікъ не змі-
нятъ своен вѣры. А що до
латинизаціи? Смѣхъ и гово-
рнѣ. Та если вѣнъ въ ста-
ромъ краю не перейшовъ
на латинизмъ, то ту, где мае
волю, буде переходити? Ка-
жете, що намъ и медведя
на олтарѣ поставити, то для
насъ все одно. Чи оно такъ

е? Мы молимо ся до Бога,
а вы до »святого золотого до-
лара«, а хочете на тое при-
мѣры? Дамъ вамъ!

Кѣнчу на томъ, мерзке для
мене дѣло вытяти вышій
бруды на свѣтѣ Божій, но
не моя въ томъ вина, я ни-
кого не выкликувавъ. А если
хочете, щобъ показати вашѣ
краснѣ поступки, то добре,
я только ихъ наведу, що не
оденъ самъ перелякае ся, а
на все мы доказы.

А теперь взываю васъ
всѣхъ моихъ вороговъ, до-
кажѣте менѣ бодай оденъ
брудный поступокъ якого я
се допустивъ въ моихъ такъ
въ старомъ краю якъ и
ту въ Америцѣ священни-
чомъ житю. Одна моя про-
вина, до котрой признаю
ся, е та, чѣмъ бѣднѣй и
маю довги, котры всѣ до
цента сплачу такъ скоро
якъ менѣ на се водносятся
позваляють. А теперь пано-
ве бремѣтъ дальше.

Ив. Констанкевичъ,
священникъ въ Шамокинѣ, Па.

Р. S. Высокоп. Пана Редактора

„Дѣла“ у Львовѣ, прошу перепеча-
тати сю допись въ „Дѣлѣ“, сли
ласкаво зволить. П. К.

Дописи.

Зъ Yonkers, N. Y.

Въ среду дня 21. нов.
святкувало наше братство
св. Арх. Мххаїла пятѣлѣт-
ну річницю свого заложенья,
въ гали на 44 Washington
улицы. О 8 ой годинѣ по-
чавъ ся маршъ подъ прово-
домъ п. Щелецкого, почѣмъ
була водчитана песторія брат-
ства, зъ котрой показало ся,
что братство мало доходу
\$2500.00, розходу \$1000.00,
значить, въ касѣ зостае
\$1500.00. На тое забравъ го-
лосъ мѣсцевый священникъ
о. П. Тимкевичъ. Говоривъ
о значѣннѣ братствъ, о по-
требѣ лунности въ одну гро-
миду, та протѣ, сколько то
добра може братство зроби-
ти и для своихъ братѣвъ
и для другихъ людей, если
межи ними есть любовь и
згода. Справедливо можна
сказати, что если бы не рус-
кѣй братства въ Америцѣ, то
не було бы у насъ нѣ цер-
ковъ, нѣ шкѣлъ, нѣ чита-
лень, нѣ организаціи, нѣ
газетъ, словомъ не було бы
въ Америцѣ Русинѣвъ. О.
Подгорецкій зъ Jersey City,
N. J. говоривъ, что каждый
членъ братства повиненъ

собоѣ взяти 5 рѣчей до сер-
ця. Перше, придбати что
найменше 5 новыхъ членѣвъ
до року; друге, належати
до »Р. Н. Союза«; третє,
подтримувати Емиграціонный
Народный Дѣмъ; четверте,
не забувати на фондъ для
споможенья бѣдныхъ русскихъ
хлопцѣвъ и дѣвчатъ тутъ въ
Америцѣ, что суть здѣбны,
але не мають за що ходити
до вышнихъ шкѣлъ; пяте,
жертвувати посяла можности
на Народну касу, зъ котрой
буде можна спомогати нашѣ
народны справы тутъ въ А-
мерицѣ и въ старомъ краю,
зъ котрого мы выйшли и
котрый насъ выгодувавъ.
По скѣнченю бесѣды братя
зложили на Народну касу
\$10.00, а потомъ зачалась
гостина. Подчасъ гостины,
до котрой засѣли всѣ братя
були дальшій промовы такъ
оо. духовныхъ, якъ и дру-
гихъ людей, декламации,
спѣвы, пригравала такожъ
и музыкы.

Хоръ спѣвавъ подъ про-
водомъ нашего дико-учите-
ля В. Кончи: »Ще не вмер-
ла« и другій пѣсни. Декла-
мували дуже красно пп. С.
Сосенко, А. Драганъ и А.
Телепъ. Сей послѣдний де-
кламувавъ стишокъ »По
хрестинахъ въ кума Грѣця«,
что бувъ друкованый въ
»Св. бодѣ«. Немало смѣху
було, коли подчасъ гостины
отворились дверѣ и вой-
шовъ якийсь цареславный,
въ шипцѣхъ по каркѣ, боро-
да якъ у доброи козы, хрестъ
на грудяхъ, и зачавъ допы-
туватись за цареславными,
а бовня ся зайти межъ »ка-
лакуковъ«. Була се »Розмо-
ва на стрѣтѣ«, что була та-
кожъ друкована въ »Свобо-
дѣ«, а водогрнали еѣ добре
пп. О. Вариха и С. Федекъ.
За хвили зъявивъ ся якийсь
полякъ въ довгѣй, бѣлой
полотняницѣ а шапцѣ кра-
евой и зачавъ вести розпо-
ву зъ Русиномъ. Полякомъ
бувъ п. С. Радко, Русиномъ
п. А. Драганъ — водогрнали
свои роля добре. Наконецъ
надѣйшовъ гриноръ зъ краю
и пукавъ своего кума Цим-
балу. Гриноръ бувъ П. Ше-
лецкий, а кумъ п. С. Федекъ,
штука такъ само добре ся
имъ удала. Словомъ, люде
були довольныи зѣ всего, бо
научѣлись дечого и забави-
лись прилично.

Честъ вѣмъ, хто причи-
нивъ ся до звеличенья на-
шого свята, особливо жъ
вамъ оо. духовны. Если бы

были прийшли до Аме-
рики 15 лѣтъ тому назадъ,
печню не стояла бы Русь
Американска тамъ где те-
перь стоять. А ты грѣхъ
толики, что зъ руского ро-
бѣтника жиють, церкви на
Айришѣвъ записують, а все
что мадарске хвалить, не
мали-бъ днесъ тутъ що ро-
бити. Знають они се дуже
добре и длятого не хотять,
чтобы народъ бувъ просвѣ-
щенный, чтобы учивъ ся, бо
зъ просвѣщеннымъ наро-
домъ треба иначе обходи-
тись, та просвѣщенный на-
родъ не схоче бути нѣ ма-
дарономъ, нѣ полякомъ, нѣ
москалемъ, а лишь тымъ,
чѣмъ его Богъ сотворивъ,
то есть Русиномъ.

Ив. Сабатъ.

Зъ Plymouth, Pa.

Дня 27. ноября стало
ся велике нещасте въ Ply-
mouth, Pa. Запало ся у
шандѣ Русина Мххаїла Ле-
беды и 3 людей згорѣло, а
именно два хлопцѣ М. Ле-
беды, оденъ 5 лѣтнѣй, дру-
гой 7 лѣтнѣй и оденъ дру-
дигеръ, протестантъ Андр.
Роскошь, 34 лѣтъ старый,
самотный, зъ Германовецъ,
парискомъ столицѣ. Андр.
Роскоша поховавъ лютеран-
скій пасторъ зъ Nanticoke,
Pa. на вельскомъ цвинтари
въ Plymouth; дѣти Лебеды
поховавъ о. В. Молчанъ зъ
Кингстонъ, хотѣй знавъ до-
бре, что о. Теод. Штейфанъ
есть священникомъ для Ply-
mouth. Всѣ тѣла небѣщакѣвъ
були спалены на уголь. Од-
же будьте осторожныи зъ
огнемъ!

Т. Дзюбинский.

Зъ Украины.

Починае ся зима и люде
по мѣстахъ не знаютъ и
якъ боронити ся вѣдъ хо-
лода; убогой людинѣ, то
вѣдъ той думки ажъ въ го-
ловѣ макѣтрить ся. Дрова
дорогы, бо на Украинѣ швид-
ко и згадка загине обѣ лѣ-
сахъ — вынщенихъ. Уголь
земельный то вже ось дру-
гій рѣкъ ледни не на вагу зо-
лота продае ся. Антрацитъ*)
уже заравъ зъ початку лѣта
30 коп. худ, простый уголь
25 копѣйокъ. Два роки то-
му антрацитъ бувъ що най-
дорогче 25 коп., простый
14—15 коп. Вѣдъ чого такъ
пѣдняла ся цѣна, люде толь-
ко дивують ся тай годѣ.

*) тверде углѣ.

Коли-бъ дозволити приво-
зити закордонный уголь —
английскій и американскій
безъ оплаты**), то вѣнъ
продававъ бы ся дешевше
нѣжъ свой, але не попускае
наше министерство финан-
совъ. Та въ Росіи такій рѣкъ
не диво...
У насъ цукоръ влечный
продаетъ ся по 14—17 коп.
фунтъ, а въ Лондонѣ
продаютъ той самъ (на-
цукоръ 5—6 коп. за фу.
и тымъ тамъ свпней на е
выгодоують. Таке жъ се е
у насъ зъ кирасиною.
И зъ углемъ и зъ цукромъ
роблять, что знаютъ, нѣхто
иншій, якъ только великій
господарѣ кональнѣвъ, цу-
кроваренъ та корыстныхъ же-
релъ. Головный поводатиръ
первыхъ землякъ О. К. Ли-
чевскій у Харьковѣ, другихъ
жидъ Бродскій у Киевѣ, а
третьихъ Англичанинъ Но-
бель та жидъ Ротшильдъ
у Баку. Они змовляють ся
сколько вироблювати и по-
чѣмъ продавати тай нѣхто
уже не смѣе йти противъ
ихнього приказу. Министръ
же финансовъ Витте тайкома
поддерже ихъ. Звычайно
не за дармо певно.

Мы власно бачили листы
отъ хотъ бы до згаданого
Личевского такого змісту:
„Маю потребу продати отъ
такъ-то и отъ такъ-то акціи,
по такѣй-то цѣнѣ — купи-
те заравъ. Матильда Витте...
Се жѣнка міні-тра финан-
совъ. Акціи збѣжала она
продати за якихъ тамъ сто-
тыенъ рублѣвъ а то и боль-
ше. Выразно кождому, що
продаетъ такій акціи, щѣ-
муситъ зъ сего пріити. Звы-
чайно не даромъ.“

Часописи числять, что за
одну торѣшню зиму уголь-
ники лихимъ способомъ здер-
ли зъ людей повтора міліона
рублѣвъ! Выразно, что мож-
на имъ купити хочъ и на
декѣлька сотковъ тысячѣвъ
рублѣвъ „акціи“ у жѣнки
министра Витте... Отверто
розповѣдають, что ся сама
Матильда Витте стосуетъ и
до биржевыхъ дѣлъ; довѣде
ся якъ тамъ паперы зовѣтъ,
попили въ низъ та то дѣ и
посылае ихъ собѣ купувати.
Розойде ся чутка про те,
*) безъ цѣна

НА ПЕРЕСТУДЖЕНЕ ПОМА-
ГАЮТЬ ВЪ ОДНОМЪ ДНИ
Laxative Bomo Quinine Tablets.

Безъ не помогутъ кождый антикаръ
зверне вамъ грошъ. Подпись E. W. Grove
е на кождѣмъ бутылку. 25 цит.

Бо пешко не робя, лемъ по подѣ земъ ходя,
Ходя по подѣ скалы, ходя по подѣ скалы,
Якъ хробаны малы;
Лемъ имъ то милій Богъ, лемъ имъ то добре дасть,
Же имъ за калапомъ, же имъ за калапомъ
Ясно лампка горѣ.

Англичъ му гутори, „ладуй онгаръ кары,
Ладуй онгаръ кары, ладуй онгаръ кары,
Шакъ це пѣть не бога.“

Не бога же глава анѣ мой ногѣ,
Лемъ мѣ зъ рукъ кровъ чече, лемъ мѣ зъ рукъ кровъ чече,
Кто мѣ бѣхъ загѣ?

„Кто мѣ бѣхъ загѣ, ту нема доктора,
Загѣ бѣхъ мила, загѣ бѣхъ мила
Съ тамтой страны воды.

Жено моя мила, жено моя добра,
Якъ ты тамъ гадзущь, якъ ты тамъ гадзущь
Съ тымъ дзеци въ дома.“

„Гадзущь гадзущь, южъ лепше не можеть,
Тебе зъ Америки, тебе зъ Америки
Дочекаць не можеть.“

„Дочекашь, дочекашь и праву руку дашь,
Будзешъ се же пѣтаць, будзешъ се же пѣтаць
Мужичку якъ се машь.

Не будзешъ се пѣтаць, мужичку якъ се машь,
Лемъ се будзешъ пѣтаць, лемъ се будзешъ пѣтаць
Цій моцъ пѣтаць машь?

Моцъ пѣтаць немашь, бо сожъ не шароваль,
А цо сожъ заробилъ, а цо сожъ заробилъ,
То сожъ прозестьопаль.“

Записавъ Андр. Пышъ подѣ Ос. Кузича, въ Олифантѣ, Па.
(Обѣ зъ Галичини).

Оповіць о едного цігана, о Татаръ Йошка.

I.

Такъ дзе булъ, тамъ булъ на еднімъ валале
ціганъ того високого мена. За то се не мілѣлъ,
же таке мѣно малъ, лебо і такъ съ того семени
похадза. І такъ чо се стало, у тімъ валале булъ
і боскі храмъ, лемъ же знаде, же онъ до него
не барсь заглядалъ, лебо булъ мадаронъ, а до
словенского кощела онъ не любѣлъ ходіти. І
такъ чо се стало потому, же онъ разъ заблудзілъ
до того боского дому. На тенъ часъ нѣдешолъ,
якъ духовні отецъ казень отримовалъ і „нѣго по-
мислѣмъ себе, цо то будзе зга кразень, лемъ дга-
лей зъ ню.“ Праве у тімъ часѣ була оповіць
які гріхъ е, ке(д) се лакомі. Такъ було пове-
дзено, же кетъ се лакомі, то такъ якъ бі бѣтъ.
„Но, таа дгобре, увідаіме чіи го ттакъ.“ І такъ
потому цігана віволѣлѣ за оганѣча*) до хотара.
І цо се стало. Пришолъ разъ ціганъ до хотара
гу едней водзе, а на другой стране водѣ се на-
слѣ ілебаново коне. А то було летуншѣмъ ча-
се, а знаецо і тімъ, же якъ статокъ нараба зъ
себу, а іще кунъ зъ главу кива. І такъ коне
булъ вікрудене зъ главами гу ціганові а махалъ
зъ главами. А на той стране була кануста і ці-
ганъ себе запаметалъ на казень, же кетъ се ла-
комі, то якѣтъ бѣтъ і прегварі самъ гу себе:
„Нѣо, дгобре, дгобре, лемъ се лакомце, лемъ
рошце ганьбу кждѣму; ттакъ я вамъ споможѣмъ,

*) громадекого подьвогто.

пикгода васъ, жге пруйдзѣце дго пекла, але я
втімъ споможѣмъ.“ І та потему ціганъ пошолъ
на другу страну водѣ і взялъ коне зо себу до
вилляла, якъ обічайне, до карчі і приказалъ кар-
чмарові: „жгебі нѣге дгалѣ отъ огемъ златовекъ“;
(лебо булѣ 8 конѣ). І пастухъ себе спалъ, онъ
на то не мислѣлъ. І потему се преудзіл, відзі
же конѣ нѣтъ тамъ мислѣлъ себе вшелѣякъ. І
прідзе до валала и спітуе, ці бі его коне дахто
не відзель, но не було такого цѣбі му булъ по-
ведзель. Ашъ постретне цігана і пита се го чі
відзель его коне дагдзѣ і вунъ поведза: „тга якъ
бгі нѣге? Тгамъ спу у парешце, бо гріхъ робі-
лѣ.“ — „Дзе тамъ?“ — „У Абрагама.“ І онъ
пойдзе тамъ і жідникъ му нехцель коне відачъ
ашъ якъ му да 8 златовкі за нѣхъ, лебо оганѣчъ
такъ приказалъ. Кочінь потему пошолъ гу па-
нові і розповедзель цо е во вѣці; і такъ панъ
далъ заволаць цігана і ціганъ прідзе і пита се
духовного: „нгацо мге жгадгаю іхъ велькга кросецъ
(то е іхъ велькосецъ)?“ — „Та прѣца сѣ взялъ
мойо коне?“ — „І-нѣго, тга штакъ кетъ се ттакъ
лакомілѣ. А зигаю якъ поведнѣлѣ на казанѣ, кетъ
се лакомі тга то жге е вгелѣкі гріхъ?“

Написавъ Пышъ Корнякъ, музыкантъ зъ Олифанту.
(Зъ села Чедзюва, земпанисков етола, Угорщина).

V. Руско-американска на- родна пѣсня.

Добре въ Америце онгарскимъ жепачомъ,
Бо пешко не робя, бо пешко не робя
Мають добре жыце;

Бо пешко не робя, лемъ по подѣ земъ ходя,
Ходя по подѣ скалы, ходя по подѣ скалы,
Якъ хробаны малы;
Лемъ имъ то милій Богъ, лемъ имъ то добре дасть,
Же имъ за калапомъ, же имъ за калапомъ
Ясно лампка горѣ.
Англичъ му гутори, „ладуй онгаръ кары,
Ладуй онгаръ кары, ладуй онгаръ кары,
Шакъ це пѣть не бога.“
Не бога же глава анѣ мой ногѣ,
Лемъ мѣ зъ рукъ кровъ чече, лемъ мѣ зъ рукъ кровъ чече,
Кто мѣ бѣхъ загѣ?
„Кто мѣ бѣхъ загѣ, ту нема доктора,
Загѣ бѣхъ мила, загѣ бѣхъ мила
Съ тамтой страны воды.
Жено моя мила, жено моя добра,
Якъ ты тамъ гадзущь, якъ ты тамъ гадзущь
Съ тымъ дзеци въ дома.“
„Гадзущь гадзущь, южъ лепше не можеть,
Тебе зъ Америки, тебе зъ Америки
Дочекаць не можеть.“
„Дочекашь, дочекашь и праву руку дашь,
Будзешъ се же пѣтаць, будзешъ се же пѣтаць
Мужичку якъ се машь.
Не будзешъ се пѣтаць, мужичку якъ се машь,
Лемъ се будзешъ пѣтаць, лемъ се будзешъ пѣтаць
Цій моцъ пѣтаць машь?
Моцъ пѣтаць немашь, бо сожъ не шароваль,
А цо сожъ заробилъ, а цо сожъ заробилъ,
То сожъ прозестьопаль.“
Записавъ Андр. Пышъ подѣ Ос. Кузича, въ Олифантѣ, Па.
(Обѣ зъ Галичини).

(Дальше буде).

що самъ міністеръ купує їхъ и паперъ вѣдъ разу підскакують до горы, а то-гда і міністрихъ ихъ про-дає. Заробляє она отъ такъ скільки тамъ десятківъ ци в большіе тысячъ рублівъ и паперъ тй зновъ хочъ вы-кинь.

Сумне становище у насъ, бо бють, вѣдъ бють, а най-большіе самоволею тою та ще й платати не дають; а що вже жалѣти ся, то и зовсѣмъ нѣкому...

Угрозенъ.

Кумъ Гриць и Василь.

Гриць (сѣває):

Днесъ могомъ напѣвъ всѣхъ
Здобувати волю,
Не давати ся на смѣхъ,
Не лѣзти въ неволю.

Лишь твердики-недолюдки,
Народу недруги,
Хотѣвъ всѣхъ насъ замѣнити
На рабы и слуги...

Каждый народъ шире радъ
Впередъ поступати,
На свой устроитесь ладъ,
Все родне платати.

Лишь поступу вороженьи
Натхненіи рублями,
Бурять, рыють, щось здѣлать
Всѣхъ насъ Москалями.

А якъ частка Русинѣвъ
Не бажає ночи, —
Люта турма дикунѣвъ
Рознати ихъ хоче...

Бо темнота ихъ союзникъ,
Она ихъ тримає;
Она зъ ними на нашъ народъ
Кайданы вкладає...

Василь: — Овъ, а вамъ
що сѣло на носѣ, що такій
нѣсѣвъ складаєте на твер-
дыхъ?

Гр.: — Мене бере злѣсть
на нихъ черезъ тй галицькй
выборы. Знаєте, що та пар-
тія показує ся тамъ теперъ
чорнымъ ворогомъ нашего
народу? Представте собі
лишь ту важну хвилину для
утишененя краины — выбо-
ры. Пониженіи людѣ поуче-
ный троха поступовцями,
рушає ся, сходятъ ся на на-
рады, радъ бы щиро своихъ
пріятелѣвъ выбрати на по-
слѣвъ, и в дѣлаєсь якъ може
вѣдъ польскон шляхты. Уже
отъ-отъ здає ся вѣднесе по
бѣду — ажъ тѣ нечаяно по-
являє ся другій ворогъ —
москвофилы. Они всякими
способами зачинають туман-
ити народъ, ставляють сво-
ихъ контръ-кандидатѣвъ, роз-
дробляють голоса, (перета-
рачаючи часть выборцѣвъ на
свою сторону) и мѣсто рус-
кого, народного посла, зѣ-
стає выбранымъ польскій
панъ... До такои меты идуть
они въ повѣтъ стрѣльскѣмъ,
коломыскѣмъ, ставѣславѣв-
скѣмъ, рогатинскѣмъ и бе-
режанскѣмъ. Всюды лишь
чинять роздоръ.

Вас.: — Водай власнымъ
ходаками подавали ся! И
по що ажъ такого способу
хапають ся?

Гр.: — По що? Они пе-
робы, консерватисты въ одно
клепчуть народови що лишь
одень московскій царъ може
насъ вырвати зъ бѣды, — а
поступъ, просвѣта, добрый
послы и т. п. не мають нѣя-
кон вирости. Наколи прій-
де «бѣлый царъ», забере Га-
личину подъ свое берло,
тогда буде рай на земли.
Ото менше большіе вся ихъ
мудрѣсть. Хлопа однакъ они
не люблять, не просвѣща-
ють, его мовою не хотять
говорити, а лучать ся и зъ
чортѣмъ, ко бѣ лишь не зъ
хлопомъ.

Вас.: — Якъ же царъ
може ушасливити галичанъ,
коли чую, що въ его дер-
жавѣ мѣсяцами горша бѣда
якъ въ Галичинѣ?

Гр.: — Га, видите, они
пѣють, що мѣже, и старають
ся пхати нѣсь и пхати крѣ-
въ ще большу недолю, що-
бы всѣ зъ тымъ большою
нестерпачкою выглядали ро-
сѣйскѣмъ царя.

Вас.: — Таке? ну, ну
добрый менѣ „твердо рус-
скій“, гарный патриоты! Въ
такомъ разѣ вы добру нѣс-
но зложити; — навчѣтъ и
мене еи сѣбѣнати. Гага — вы
мали такожъ принести нынѣ
книжки, где суть выложеніи,
такъ дотыкаючій насъ работ-
ничій справы. Где они? —
покажѣтъ!

Гр.: — Чекайте, не ква-
те ся. Вы хотите заразъ ба-
чити и читати. Я не при-
нѣсь ихъ, бо позичитѣ дру-
гому, але вы можете тй
книжочки достати въ редак-
ціи «Свободы». Называють
зя они: «Дорога до свѣдо-
мости» и суть дуже цѣкавіи
и поучаючій. Нписаніи чо-
ловѣкомъ, котрый самъ по-
ходить зъ народу, много по-
сѣдає науки и дѣйсѣву; мно-
го зазнавъ и перетерпѣвъ,
проте и спасенній рады по-
дає братямъ работникамъ.
Впрѣчѣмъ купѣтъ, а пере-
конаете ся.

Вас.: — Не ето заробивъ,
не ето втративъ! На другій
тиждень вже ихъ буду мати
спровадженіи, а навѣтъ про-
читаніи.

Гр.: — Гараздъ, — тогда
и поговоримъ о нихъ.

Підсудувавъ Далешовскій.

НОВИНКИ.

Пам'ятайте на
„Руско-Народный
Дѣль Емиграційный“ и вы-
сылайте жертвы до
касіера подъ адре-
сомъ: Mr. JOHN PARY-
LAK, 436 East 76 St.,
NEW YORK CITY, а за-
ракомъ у вѣдомѣтъ о томъ секретаря
подъ адресомъ: Mr. K. KIRKOV, 140
Essex Str., JERSEY CITY, N. J.

Контетъ.

Квитъ

на \$300.00, словомъ триста
дол., котрй я вѣдобравъ зъ касы
«Р. Н. Союза» яко посмертну за-
помогу по мойй помершій жєнѣ
Маріи.

St. Louis, Mo., новембра 26. 1900.

Михайло Хромога.

ПН СВѢДКАХЪ:
Григорій Ковчакъ,
Павелъ Чарный,
Мих. Домура.

— П. М. Говда зъ Ed-
monton, Alta. въ Канадѣ пи-
ше намъ: Доношу вамъ сум-
ну вѣсть, що Петро Графъ,
застрѣливъ ся нехотючи зъ
рушницѣвъ; прѣтъ розорвавъ
сердце его на кусники. П.
Графъ бувъ дуже добрый чо-
ловѣкъ; вѣтъ всегда стоявъ
за своимъ народомъ, не лю-
бивъ крутартства, нѣ колек-
тованя на вѣску... то-жъ Ру-
сины тутешній повесели че-
резъ смерть его не малу
страту. Немавъ тутъ вѣякихъ
кревнѣвъ, лишь мы пріятелѣ-
дѣ его справили ему крас-
ный похоронъ. Просимъ всѣхъ
кто бы знавъ адресъ его ро-
дичѣвъ, написати имъ про-
се вѣщасте, а хто бы хотѣвъ
близне до вѣдѣтъ про него,
нехай пише на адресу: Mr.
M. Gowda, Commissioner for
taking affidavits, Edmonton,
Alta.

Вѣчная память душѣ его!

— Жиды Гильзнера, кот-
рый позбавивъ житя двѣ
молодѣ дѣвчата, щобы нато-
чити зъ нихъ крови на цѣль
ритуальный, (твердитъ, що
жиды до велпкодной „мацы“
мусять вишпати троха хри-
стіянскон крови), засудивъ
судъ въ Пѣсеку, въ Чехахъ,
на кару смерти.

— Мѣсто Нью Йоркъ вы-
дає що року на школы боль-
ше грошей, якъ цѣла Росія
на свои.

— Угорскє міністерство
просвѣты выдало справо-
зданє, (рѣкъ 1898—1899) зъ
котрого подаємо слѣдуючй
даній: — Зъ дѣтей школь-
ного вѣку ходило до школъ
людовѣхъ наибольше Нѣм-
цѣвъ, потомъ Словаковъ, Ма-
дяровъ, Хорватѣвъ, Сербѣвъ,
Румунѣвъ а наименче Ру-
синѣвъ. Въ школахъ серед-
ныхъ на каждыи 100 уче-
нѣковъ было 75 Мадяровъ,
12 Нѣмцѣвъ, 6 Румунѣвъ,
3 Словаковъ, 2 Хорватѣвъ а
Русина анѣ одного. Въ шко-
лахъ найвысшихъ на кож-
дыхъ 100 було Мадяровъ 84,
Нѣмцѣвъ 6.5, Румунѣвъ 5.6,
Словаковъ 1.5 и зновъ анѣ
одного Русина! Значитъ, що
всѣ Русины, що ходять до
середнихъ и высшихъ школъ
въ Угорщинѣ признають
себе за Мадяровъ! Цѣкаве
такожъ, що майже половина
учителѣвъ, що учать въ рус-
кихъ и румунскихъ людѣхъ
мадарского языка. Если возъ-
мемо на увагу, що на Угор-
щинѣ каждый хочъ троха
интелигентный чловѣкъ —
знає мадарску мову — мо-
жемо представити собі якій
тй учитель, и яку просвѣту
они подають дѣтямъ.

— Сотки Индіанъ умирає
въ Калифорніи на резерва-
ціи Mesa Grande зъ причи-
ны неуроджаю ягѣды и жо-
лудей, ихъ головною пожыви.

— Недалеко Clarksburg
въ захѣдной Вѣрджиніи у-
сунула ся земля повѣ милѣ
зъ горы въ долину, та по-
нишила много домѣвъ.

— За помѣщикъ хирургіи
могутъ нынѣ лѣкарѣ дока-
зувати чуда. Въ Испаніи
оголосивъ д-ръ Моле (лѣкаръ)
що сухоты можна вылѣчити
отвѣраючи легки, и водно-
пудными средствами усува-
ючи зъ нихъ зболѣлій мѣсяцъ.
Такой операціи поддалась
панѣ Фері, жѣнка адмірала.
Д-ръ Моле отворивъ еи лег-
кій, выпалъвъ антисептично
хорій мѣсяцъ и она цѣлкомъ
поздоровѣла.

— Зновъ побили ся.
Кѣлька Словаковъ зъ Ансо-
ни, Конн. подививши собі
на „Тенкесвингдей“ завели
межи собою сварку передъ
однымъ народнымъ (!) саль-
номъ и конецъ бувъ такой,
що выбили вѣкна въ саль-
нѣ, поломали бару, а саль-
нистѣ нарѣбили богато шко-
ды. Тогда вѣтъ, абы себе
боронити вытягнувъ револь-
веръ и стрѣливъ до людей.
На появу полицмена голота
разбѣгла ся.

— Въ селѣ Пчолинномъ,
землиньской столицѣ, на
Угорщинѣ, заложили Ру-
сины братство тверезости, чи-
тальню и заходятъ ся коло
заложения свои крамницѣ
(сторъ).

— Каналь Никарагуан-
скій (великій ровъ) 30 стѣпъ
глубокій, черезъ котрый
кораблѣ будутъ могли пе-
реплывати зъ (океану) море
Атлантицького на море
Спокѣйное, буде кштувати
120 миліонѣвъ доларѣвъ. Ро-
бота потребає около 10 лѣтъ,
а буде мати при нѣй заня-
те до 50 тысячъ людей.

— Трибуналъ судѣвъ
присяжныхъ въ Перемышлѣ
засудивъ ся 16. м. м. Матія
Циприяньского на кару смер-
ти черезъ повѣщеніє. Въ свѣ-
цѣ о грунтѣ зарѣзавъ вѣтъ
своего родного брата Гаври-
ла косою, а его жѣнку Ев-
ку тяжко покалѣчивъ.

— Минувшого тиждня
пустили газеты поголоску,
що панавертъ, а McKinley-а
хотитъ убити; вѣсти сй по-
казались неправдивыми.

— Кѣльканайцѣ хлоп-
цѣвъ зѣстало тяжко пока-
лѣченыхъ а 4 забитыхъ въ
Leazerville коло Питсбургу.
Надъ рѣкою Огайо палили
они огонь, придивляючися
взбурунѣи на той часѣ рѣцѣ.
Въ томъ одень хлопецъ знай-
шовъ якусь пушку и не
знаючи, що тамъ находи-
лась сильно выбухова мате-
рія — витроглицерина, ки-
нувъ ея на огонь. Пушка
зъ великимъ гукомъ екс-
пльдувала и нарѣбила та-
кого нещастя.

— Телеграфуютъ зъ Фи-
липпинъ, що на островѣ Гуа-
нитула ся стрѣшна буря и
нарѣбила величезной шко-
ды. Села мѣста, мѣсточка
и фармы знищеніи и пова-
леніи, а страты необчисленіи.
Одень войсковый корабель
„Yosemite“, котрый стоявъ
тамъ въ пристанѣ, зѣрвала
буря зъ котвицѣ и разбѣла
при чѣмъ згинуло кѣлька
вояковъ и офицерѣвъ.

— Тримашевый коря-
бель „Maumee Valley“ роз-
бѣвъ ся на озерѣ Егіє и по-
шовъ на дно. Разомъ зъ
нимъ згинула такожъ зало-
га складаюча ся зъ 70 лю-
дей.

— Недолудскій ученикъ
званій ланчами, вѣдбувають
ся дальше въ Америкѣ. Въ
Lake City, Fla. розстрѣляли
на кавалки дня 27. м. м.
молодого мурина за те, що
не хотѣвъ дати ся арешту-
вати. Тѣло нещасной жер-
твы, въ котромъ було 200
дѣръ вѣдъ куль, прибили
вѣконца забійцѣ на высокомъ
стѣвѣ передъ ратушомъ,
щобы всѣ его могли огля-
дати.

— Замокъ Ахилейонъ на
островѣ Корфу колишне у-
люблене мѣсце перебуваня
австрійской цѣсаревны Ел-
заветы и еи власнѣсть, купивъ
одень Американецъ за
170 тысячъ доларѣвъ.

— Поспѣшный потягъ
компаніи Cleveland & Pitts-
burg выскочивъ зъ шпѣвъ
коло Биверъ, Па., и вѣавъ
до рѣкы Огайо. Кажуть що
до 20 людей утопило ся.

— Великій вѣтеръ, який
нѣсь ся 21. м. м. черезъ
стейки Tennessee и Missis-
сипи нарѣбивъ величезной шко-
ды, забивъ та покалѣчивъ
высше 100 людей.

— П. О. Бубнякъ зъ Lett-
bridge, Alta. въ Канадѣ, пи-
ше намъ: „У насъ зима розни-
чала ся тверда. Вѣдъ поло-
вины новембра падає снѣгъ
и морозъ тисне острый та
сильный вѣтеръ дує. Такои
зимы еще анѣ старій люде
не запам'ятали.“

— Въ Yonkers, N. Y. померъ
Гр. Шренкель, членъ мѣсце-
вого братства св. Ар. Мих.
и бр. св. Петра и Павла въ
Jersey City, N. J. До «Со-
юза» не належавъ а зоста-
вавъ жену и 5-ро дѣтей.

— Заломавъ ся дахъ въ
гутѣ скла въ Санъ Фран-
циско, Калифорнія, а наслѣд-
ки сего суть страшны, бо
13 людей стратило тамъ
житє, а около 100 е пока-
лѣченыхъ. Кѣлька особѣв впа-
ли зъ даху на розпечену
пѣвъ гуты и спалили ся на
уголь.

— Бюро статистицне для
працѣвъ въ Вашингтонѣ подає,
що въ Сполученыхъ Держа-
вахъ було до 1. линіи с. р.
2 миліоны 408 тысячъ 300
зъорганизованныхъ работни-
ковъ.

— Полісменъ Conelly зъ
Нью Йорку, вырѣтовавъ по-
топаючого чловѣка вѣдъ
смерти, скочивши за нимъ
въ воду зъ моста, на 38 стѣпъ
высоко.

— Въ Lewiston, Me., мо-
лодй хлопцѣ зъ богацкихъ
домѣвъ вытворюють „дива.“
Недавно кѣлкихъ зъ нихъ,
давши молодѣнцѣй Jessie
Colb, лѣкарства, знасислова-
ли еѣ, а вѣдтакъ тѣло еѣ
кинули до воды. Цѣле мѣ-
сто еѣ на такой ихъ посту-
покъ, бурене, бо хотъ зло-
чинцѣв знаиъ всѣмъ, полиція
ихъ не арештує. Цѣлкомъ,
якъ въ Патерсонѣ.

— Бѣтъ надѣя, що боло-
та коло Джерзи Сити, Н. Дж.
будуть за старанемъ сен-
атора Кепп-а недовѣзъ осу-
шеніи. Найперше мають бу-
ти осушеній великій млакы
коло Elizabeth, N. J.

— Бюджетъ мѣста Нью
Йорку на 1901 р. выносить
98 мил. 100 тыс. 413 дол.
Бюджетъ на 1896 р. выно-
сивъ только 60 мил. Причи-
ною сего великаньского бу-
джету е мѣжъ инчимъ под-
высненіє ценъ мѣйскимъ
урядникамъ и помноженіє
офісѣвъ. Мѣсто еѣ обуре-
не, и бѣнние дуже слышно
звѣтъный политичный клубъ
„Tammany Hall“ за таку
„господарку.“

— Американьская жена
Mrs. Bunker, вѣдбула неда-
вно подорожъ по Сибиріи,
ѣдучи вѣдъ Владивостоку.
6 се перша Американка, що
не боялась сибирійскихъ мо-
розѣвъ, а зъ вытравелостію
муцины перебула сю над-
звычайно тяжку подорожъ.

— Що разъ большіе на-
роду вѣтъка: зъ Угорщины
до Америки, бо въ гдекот-
рыхъ комитатахъ запланува-
ла вже чорна бѣда. Дѣдичѣ,
урядники, духовенство и
всякій власти занимають ся
тамъ лишь мадаризацією, а
бѣдѣе населене таке зъ того
сыте, що мусѣтъ выбраты
одно зъ двѣхъ: голодову
смерть або емиграцію. Проте
комитаты: шарпшкскій, зем-
линьскій, епископскій и аба-
уейскій ажъ кишають вѣдъ е-
миграційного руху.

— Новій и дуже богатій
жерела нафты вѣдкрытъ у
вѣхѣдной части Карпатъ на
Угорщинѣ. Многій намѣря-
ють теперь завязати тамъ
акційнє товариство зъ капи-
таломъ 6 миліонѣвъ коронъ
для выдобуваня нафты.

— Tammany Hall, полі-
тичний демократичный клубъ
въ Нью Йорку зѣбравъ за мѣ-
сяцъ октябрь вѣдъ игорныхъ
домѣвъ, пулрумѣвъ и домѣвъ
рознуеты 395 тысячъ на свои
цѣли. Доказаню такожъ
еѣтъ рѣчею, що ню-йорска
поліція еѣтъ тѣсно звязана
зъ всѣякою поганею, яка
еѣтъ въ томъ мѣстѣ.

— Коло Monongahela, Pa.
выбухъ газъ въ майнѣ Ells-
worth, въ нислѣдокъ чого 2
людей стратило житє, 4 силь-
но покалѣченыхъ.

— Закладайте рускій шко-
лы для дѣтей хотъ бы ихъ
булъ, якъ найменьше, бо
ынакше пропадутъ разъ на
все для родичѣвъ и для Руси.

— Хлопця зъ лѣвячою
головою обводять теперь по
большимъ европейскимъ мѣ-
стахъ и за грошѣ показу-
ють публицѣ. Хлопецъ має
8 лѣтъ, родивъ ся въ ва-
ршавскѣй губерніи (Росія), а
н зыває ся Стефанъ Вобров-
скій.

— Увѣдомляє ся всѣхъ членѣвъ брат-
ства св. О. Николаи въ Питсбургу, щобы
безусловно прійняли на рѣчний мѣтанъ,
котрый вѣдбузе ся дня 9-го декембра въ
церковной галлѣ. Котрый членъ не явить ся
за той мѣтанъ, зашлатитъ подѣла параграфу
27-го кари два долары. На томъ мѣтанъ
буде ся выбирати новый урядъ и припи-
нати новыхъ членѣвъ безъ вѣтупного.
Михайло Марковичъ
прѣдсѣ.

ПОСМЕРТНІЙ ВѢСТИ.

Иосифъ Пейко, родомъ
зъ Устя Руского, членъ бр.
св. Кирила и Методія въ
Шамокинь, Па. и членъ «Р.
Н. Союза» ч. гол. кн. 367,
зоставъ забытый въ работѣ
дня 17. октября 6. р.
Вѣчная ему память!

НА ПРОДАЖЪ

30 морговъ доброго орного
грунту зъ будинками въ Устю Рус-
комъ, въ Галичинѣ, Горлицкого по-
вѣту. Цѣна дуже умиркована.

Голосѣть ся лѣстовно або особисто на
адресу:

D. SALEY,

317 East 24-th Str., NEW YORK CITY.

Чтальня въ Олифантѣ про- дає слѣдуючй книжки:

Описѣданіи М. Кюбюньского	30
Озювна, Дра А Чайковскаго	1.00
О выхованіи	1.00
Омѣльо Цицана	40
О prawach kobiet	25
О ошкывахъ и кураторахъ	15

(Дальше буде).

Адресъ: J. J. Ardan, Box 418,

Olyphant, Pa.

— Братство св. Арх. Ми-
хаила въ Elmira Heights, N.
Y. буде принимати въ мѣ-
сяцю грудню новыхъ чле-
новъ безъ вступного. Хто бы
хотѣвъ приступити зъ Ел-
майры, Корнинѣвъ, Ломенвилѣ,
Бордетъ и Лендрѣсъ нехай
ся трафитъ зашпарувати 2
долары и бути членомъ у
братствѣ.

Секретарь М. В. Мороховичъ,
Box 108, Elmira Heights, N. Y.

— Агентами „Свободы“
зъ правомъ колектованя гро-
шей суть:

Стефанъ Калакука, Jersey City, N. J.
Иванъ Вурштинъ, Buffalo, N. Y.
Василь Гришко, Northampton, Pa.
Василь Тѣляевскій, S. S. Pittsburg, Pa.
Алексій Шарпшкскій, Shamokin, Pa.
Петро Г. Рончковскій, Troy, N. Y.
Александръ Патрошъ, St. Louis, Mo.
Г. Дюбюньскій, Plymouth, Pa.
Левъ Монѣта, Lansford, Pa.
Иванъ Ботаничъ, Welter, Pa.
Бѣтъ Поступлякъ, McAdoo, Pa.
Дим. Ванько, Ansonia, Conn.
Василь Рудко, Winnipeg, Man., Canada.
Иванъ Сабать, Yonkers, N. Y.
Бѣтъ Дубиньскій, Simpson, Pa.
М. Говда, Edmonton, Alberta, Canada.
Иванъ Дрогомирецкій, Pleasant Home,
Man., Canada.
Иванъ Фариякъ, Trauger, Pa.
Иванъ Прѣгонъ, Lodi, N. J.
Андрій Вѣлацкій, Scranton, Pa.
Дан. Бидонъ, Passaic, N. J.
Андрій Павлякъ, Mt. Carmel, Pa.
Гр. Паскаривъ, Stuartburn, Man. Canada.
Редакция.

Донька Израиля.

Кіксъ-ті*) Мойше, якъ я вбраца

Кіксъ-ті*) Мойше, кікъ!

Вылизавъ ся въ Америкѣ

Зъ бѣды чловѣкъ;

Досытъ має вбраця, бѣля

Бо жіє Богъ Израиля.

Кіксъ-ті*) Мойше, кіксъ-ті*) любє,

Вмѣю ся вбратъ,

Господарствомъ заряджати,

Тобѣ помагати,

И таке другє жѣнкѣ въ свѣтъ

Нема въ жадне чловѣкъ...

Кіксъ-ті*) Мойше якъ то гоѣ

До насъ всегда йдуть:

Все купують, якъ намъ грошѣ

На сховѣкъ дають;

Ну — а се интересъ тлустє —

Робитъ твое «балабустє».

Бо я все «а біселъ»**) віски

Тримаю онѣ-тамъ,

Зайде мужикъ чи мужичка

ДЛЯ НАШИХ ДѢТЕЙ.

JOBBERNOWLS
Play Football With the
RUBBERNECKS

Copyright, 1899, by Caroline Wetherell

The Jobbernowls a football game desired much to play. They organized a lively team and practiced every day. The Rubbernecks had heard of this. They planned a stratagem and challenged all the Jobbernowls to play a match with them. The Jobbernowls agreed to play. Their practice day and night in padded suits and heavy shoes made quite a lively sight. The Pig they chose as referee, but, oh, he flattered so. The Jobbernowls began to think they nothing more could know!

The day set for the match was fine, not warm, but bright and clear. The Rubbernecks, who came on time, were greeted with a cheer. The umpire was the great Gray Owl, who'd read about football. To watch the play he perched upon an oak tree, bare and tall. The Rubbernecks their caps shook off and comforters of red. Then each untied his neck knot taut and limbered up his head. The Jobbernowls were much amazed to see such funny folk. But ere the game they'd tested much—they could not see the joke.

The Rubbernecks, like ostriches, could arch and stretch their throats. And send the ball away ahead by butting it like a cone. They also could it spinning round by butting with the head. Or grabbing it between the teeth and blowing it instead. These were indeed quite horrid tricks! The Jobbernowls had been defeated quite had not their friend the Bullfrog wandered in. He joined their team and took the ball up past the goal pellmell. The Rubbernecks gave up at once and called the game a sell.

THE BEAR'S RUSE.

How Bruin Got the Better of the Wise Old Woodchuck.

Our folks once had a stumpy lot with woods on three sides of it. The field had been seeded to clover, and 15 or 20 woodchucks dug holes in the ground and lived high and in peace till a bear got into the habit along in July of stealing out of the woods just before sunset every day, crouching in the tall clover and pouncing on a woodchuck while it was at supper.

Father wouldn't shoot the bear because its fur was good for nothing then, and he wanted it to thin out the woodchucks.

When the bear had killed a number of the woodchucks and carried them into the woods, a wise old woodchuck in the upper end of the field began to smell a rat, and whenever the bear stole out of the timber the old woodchuck would sit by its hole and whistle to warn the other woodchucks of the bear's presence.

Then he and all the woodchucks in the lot would run into their holes. When the old woodchuck had played this trick a few times, the bear apparently set to thinking, for at noon one hot day we saw him shamble out of the woods and climb a tree just above the old woodchuck's burrow.

Not a woodchuck was in sight, and that made us wonder what the bear was up to. He staid in the tree all the afternoon, and just before sundown we saw the old woodchuck crawl out of its hole and take a survey of the field.

He didn't see the bear, so pretty soon

he scampered off some distance from his hole and began to nibble clover. Then the bear let himself drop from the limb. He landed near the hole, got on his feet in a second and lay flat in the clover. The woodchuck heard the thud and scampered for his hole, and the bear nabbed him and squeezed him to death in a burrow.

With the wise woodchuck out of the way the bear had smooth sledding and before the end of August had killed every woodchuck in the lot.—New York Tribune.

The Wise Old Crow.
Not all the people know
The wisdom of the crow;
As they see him come and go,
With verdict brief
They say, "You thief!"
And wish him only woe.

That he's selfish we admit,
But he has a lot of grit,
And on favor not a bit
Does he depend;
Without a friend,
He must live by mother wit.

The crow is rather shy,
With a very watchful eye
For danger coming nigh,
And any one
Who leans a gun
He's pretty sure to spy.

The clever farmer's plan
Is to make a sort of bun
By stuffing clothes with bran,
Topped with a tile
Of ancient style—
A funny old scarecrow man.

The crow looks on with scorn,

And early in the morn

Pulls up the farmer's corn;

He laughs at that,
The queer old hat,
Of the scarecrow man forlorn.

—Garrett Hewitt.

ВСЯЧИНА.

Швець: — То вы пане адвокат не хотите заплатити мені за чоботи?

Адвокатъ: — Я хочу, але не могу, бо не маю грошей; але если мене хочете скажити до суду, то я радо зроблю вамъ скаргу, абысте не мали больше выдатковъ.

Судія: — Пять свѣдковъ видѣло, якъ ты Ицку вкравъ тому панови зигарокъ зъ кишені.

Ицко: — Але я могу поставити 20 свѣдковъ, такыхъ, що не видѣли абы я кравъ годинку.

ВЪ ТЕАТРѢ.

Актриса (говоритъ на сценѣ въ львовскомъ театрѣ): — Де-жъ то моя мати теперь пробуе?

Голосъ зъ галеріи: — Она сидитъ на „кастрюмъ-пизці“ и продае яблока.

ЗАРОЗУМѢЛЬНЫЙ СТУДЕНТЪ.

Въ одной реставраціи у Львовѣ обѣдавъ оденъ студентъ и оденъ адвокатъ при томъ самѣмъ столѣ. Подчасъ обѣду хваливъ ся студентъ своими вѣдомостями. Адвокатови вкучило ся вже було доше слухати, его самохвалбы и каже: „мы вже чули о томъ, що вы можете, але теперь мы бы хотѣли знати, що вы не можете, бо что вы не можете, то я могу.“

„Я?“ сказавъ студентъ, „теперь не могу заплатити за тое, щомъ днесъ зѣвѣвъ и выпивѣвъ, и мепе дуже тѣшитъ, що вы тое можете зробити.“ Посередъ загального смѣху адвокатъ заплативъ за все.

КОЛЬКО ВАЖАТЬ МОГУЧІЙ СЕГО СВѢТА.

Донъ Карлосъ, зъ Португаліи, важитъ 184 фунты; Фердинандъ, зъ Болгаріи, 175 ф.; король Оскаръ, зъ Швеціи, 160 ф.; нѣм. цѣсаръ Вильгельмъ 160 ф.; италійскій король Викторъ Емануэлъ 132 ф.; король бельгійскій Леопольдъ 130 ф.; російскій царь Николай 110 ф.; англійска королева Викторія 190 ф.; молода королева голландска 150 ф.; малый король ишпанскій 90 ф.; французскій президентъ республики Емилъ Любе 164 ф.; нашъ Миккилей трохи бувъ худъ передъ выборами, але теперь поправивъ ся и важитъ 187 фунтовъ,

— Ученый лѣкаръ перекопалъ ся, що умысловый недуги и глухо-нѣмота зъ природы суть по большой части насѣдкомъ заключуваныхъ супружествъ межъ своими. Въ Нью-мечинѣ было въ 1880 р. на кождыхъ 10 тысячъ протестантовъ 989 глухонѣмыхъ и 241 умысловонедужихъ, на 10 тысячъ католиковъ 1039 глухонѣмыхъ и 237 умысловонедужихъ, а на 10 тысячъ жидовъ припадало 1438 глухонѣмыхъ и 389 умысловонедужихъ. Выплывае зъ того, что чимъ яка вѣра позволяе больше на заключение супружества межъ своими, тымъ несчастливѣй суть дѣти зъ такого супружества, тымъ больше трафляе ся глухонѣмыхъ и умысловонедужихъ межъ еи вызнавцями.

— Цѣсаръ нѣмецкій Вильгельмъ носить все зъ собою табакерку своего дѣда, бо зѣде ся ему, що она приноситъ ему все счастье.

— Наибольшую дѣвчюпо на свѣтѣ есть Елла Евингъ въ Миссури, бо ажь 8 стѣвъ и 4 цалѣ высока.

Що вы не чуете?

Мы вынашли новый способъ, котрымъ лѣчимъ всѣхъ глухихъ людей, кромѣ тѣхъ, що родились тѣлыми и шумъ въ головахъ вѣдь рязъ. Порада за даромъ. Можете выдѣланы ся дома за таинъ грошъ.

DR. DALTON'S AURAL INSTITUTE,

596 LaSalle Ave., CHICAGO, ILL.

Якъ свѣжого мяса схочешъ Въ вечеръ, въ полудне, чи зрана, То достанешъ тапо й добре Всегда въ Акима Кирпана; Вонъ бучеръ и гарну мае, Й весь OLYPHANT его знае.

НАЙЛѢПША ГРОСЕРІЯ въ Олифантъ Ковальчика и Осеняка на River Str.

Хлопцѣ и жѣнки купуйте у нихъ а не пожалуете.

Першій, рускій салюнъ и РЕСТАВРАЦІЯ ВЪ ШТЭБУРГЪ, ПА. АЛЕКСАНДРА ФЕДОРЧАКА.

Мас вонъ гаоній салюнъ, де можъ достати напитевъ всякого рода, а при томъ утриме реставрацію, де можъ достати всѣякого ѣдженя. Салюнъ Алекс. Федорчака подъ назв. „народный готель“ есть при Carson Str. No 716 міжъ 7 а 8 улицей недалеко рускомъ переви.

Юліанъ Копилянскій (JULIAN KOPYSZANSKI) 424 Shamokin str. ШАМОКИНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлучшій напитокъ можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розматого гатунку, горѣвки досконалы, цигара дуже добры.

Спѣшѣтъ Братя Русины до своего братчика Юлька.

ОДИНОКІЙ РУССКІЙ ГОТЕЛЬ Д. ГОЛОДА

38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кожды Русинъ маючий яку потребу въ Нью-Йоркѣ, чи въ околици, повиненъ вступити до того готеля, бо тутъ достаетъ наиздоровшій и наизлучшій напитокъ всякого рода и пораду, де найлучше купити шифарту.

РУССКІЙ КРАВЕЦЪ.

Въ Шамокинѣ, Па. меншкае рускій кравецъ ПЕТРО КУЗМИЧЪ, 146 Lincoln str.

Робить вонъ всѣякій уборы мужскій складно и дешево. Кто у него замовить уборы, нѣколи того не пожалуетъ.

PATENTS
Specially prepared, ON NO FEE. Send model, sketch, or photo for free report on patentability. Book "How to Obtain U.S. and Foreign Patents and Trade Marks," FREE. Patent forms sent free of charge to inventors. PATENT LAWYERS OF 25 YEARS' PRACTICE. 50,000 PATENTS PROCURED THROUGH THEM. All business confidential. Good advice. Faithful service. Moderate charges. Write to C. A. SNOW & CO. PATENT LAWYERS, Opp. U. S. Patent Office, WASHINGTON, D. C.

Dr. F. J. Meek

Д-ръ МИКОЛАЙЧИКЪ.
Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокій лѣкаръ-славянинецъ на цѣло мѣсто. Лѣчитъ всяки недуги со-вѣстно и въ короткомъ часѣ. Особено нервованый лѣкаръ въ спра-вахъ полоупичихъ. Говоритъ по англійски, руски и польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора нашимъ Русинамъ.

ЧИ НЕ ЗНАЕТЕ, ЩО Семанъ Митренко —маг— готель и галло на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.

— ВЪ —

Shamokin, Pa.

327 Shamokin st.

Наибольшій рускій компаніичный сторъ въ Америцѣ. Заложеныище въ роцѣ 1889, а теперь побольшеуныи, украшенныи и на ново урядженыи. Новый домъ великій, красныи, котрый компанія купила 1896 року за \$18,000 доказуе, що може компанична работа. — Все ро-зумнии Русины належать до тои компаніи, купують зъ своего власного стору значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$2000. Заряджае нимъ:

Теодоръ Федько

Гавриэль Малинявъ

Гуртовный складъ

(Wholesale)

20 Market st.

SHAMOKIN, PA.

Масе завсѣгда на-складѣ свѣжее, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочо-кахъ зъ наилучшихъ брова-ровъ, горѣвки и ликеры наилучшого гатунку.

Братя! замовляйте у сво-го!

ОДИНОКІЙ РУССКІЙ СТОРЪ ЗЪ УВРАНЕМЪ ПА ЦѢЛЫЙ ОЛИФАНТЪ, ПА.

Юрія Хляка.

Хто хоче мати добре и красное убране, а ще до того за таинъ грошѣ, то най йде купувати до Ю. Хляка, но най не забуде взяти и грошей зъ собою, бо тамъ усе cash.

Продае вонъ такожъ „шиф-карты“ и посылаетъ грошѣ до всѣхъ частей свѣта. — Йдѣтъ до старого знакомого!

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave.

SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Довольствитъ практиковалъ ему способностей стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчитъ успѣшно всякого рода хоробы. Мас такъже свою власну анику, въ котрой виробляютъ ся дуже добры и помѣщи лѣкарства.

Розмовитъ ся по руски, литовски, польски и по англійски. — На цѣлой околици знають добре Шлюпаса.

O. Murdza & Bros

46. Second st.

MT. CARMEL, PA.

О. МУРДЗА И БРАТЯ Сторъ заосмотреныи наилучшими товарами, спрова-жоваными впроць зъ першо-ридныхъ складовъ. Живитъ вонъ майже всѣхъ Русинѣвъ въ Mt. Carmel. Продаетъ такожъ майнерскіи одяги и посылаетъ грошѣ до старого краю тано, точно, скоро и беспечно.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХО-РОНОВЪ.

Винныймасе такожъ „серичи“ на по-роны, хрестины и всѣякіе по дуж-ниахъ цѣнахъ.

300 PEARL and MULBERRY st SHAMOKIN PA

Одень зънаибольшихъ
броваровъ въ
Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-СОБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ по-коштуе сего пива, то иншого вже не хоче пияти.

Голова водѣ него пѣколи не болитъ, бо есть здоровье и по-живне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,

435 to 455 N. 7-th Str.

SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

Иванъ Глова

JOHN GLOWA

(POSTMASTER)

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякий потрѣбнй рѣчь до житя, якъ такожъ можна кунити убраня майнерскіи и звичайныи.

Посылаетъ такожъ грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продае шифарты.

Не водѣ нынѣ вже знають люде солидного Ивана Глову.

Купуйте книжки и газеты!

Толстой. Воскресение. Романъ, 85 цнт. въ
оправѣ \$1.35
Воскресение съ рис. въ 2 т. \$2.20
въ оправѣ 2.75
Жизнь и учение Исуса 13
Что такое искусство 21
О борьбѣ со зломъ 21
Финляндскій ралгронъ Сборникъ 40
Студенческое движение 43
Сибирскъ. Студенческое движение въ Россіи 8
Знабаровъ. О сожженіи оружія 16
Конференція въ Гаагѣ 11
Голсъ. Правда о библіи 31
Рабочее дѣло въ Россіи 17
Очерки изъ исторіи авга. раб. союзовъ 22
Что такое государственныи преступникъ 8
Листки Свободнаго Слова, Нр. 13 14 по 16
Свободный мисль Нр. 4 и 5, 1899, Нр. 1—4
Наканунъ Нр. 11—16 по 11

За почту платимо самѣ.

Адресуйте:

A. Wasserman,
29 Clinton str. near Stanton str.
NEW YORK, CITY.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУССКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ

и
ГОТЕЛЬНИЧІЙ
246 Pearl Str.

Shamokin, Pa.
Недалеко рускомъ плебаніи.

Добрыи вечеръ друже мой!
— Добрыи вечеръ, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!
Що за Талпашъ? Звѣдки вѣтъ?
— Та-жъ крапнѣ нашъ минай
— У него такъ Русины
Подкрѣпляютъ силы...
— Що за бриндзя и пиво тамъ!
— Обходитъ ся файно!
— Обслужуе ажь братамъ!
— Ташо надзвычайно!

ST. HERMANN BENEVOLENT SOCIETY
ORGANIZED FEB. 1888
ROCHESTER, N.Y.
Выробляє брѣтскій маша, шанскій водзна и, хуртвы, униформа. Цѣниль и пробѣки вѣсцѣе даромъ.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA.

Хто бы мавъ деяке пра-во най не ходитъ по поку-тыхъ жидовскихъ „глу-мачахъ“, але най удаст-ся до правдивого ад-воката Вилиама Воколе-ка. Вонъ залагоджуе всякии справы въ судѣ ту и въ старомъ краю. Зъ нимъ можна розмовити ся по руски.

Адресъ его такий
W. Vokolek

ATTORNEY AT LAW,
502 Lackawanna Ave.
COR. WASHINGTON AVE
Scranton, Pa.

РЕСТАВРАЦІЯ и КА-ВЯРНЯ.

* TROMETTER'S *
(Тромейтеръ)

Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.

напротив National Bank.
Свѣдана. Обѣды, Вечерѣ.

Въ кождомъ часѣ можна достати такъ горячъ якъ и зиний перекуски. Потравы прилагоджены на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солидна. Окремъ комнаты для родинъ. Найлучшій вина, пива, ликеры, горѣвки и всѣ можливый напитки. Цѣна дуже мала.

Учѣте ся, братя мои!
Думайте читайте,

И чужому научайтесь,
И своего не цурайтесь!

Т. Шевченко.

Всюды нѣвечить ся правда,
Всюды пануе брехня,

Въ вашихъ лишь серцяхъ, о братя,
Най не повстане вона!

Ив. Франко.